

Moja Niepodległa

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip/dokumenty-archiwalne-z/dokumenty/9994,Korespondencja-dotyczaca-polskich-obchodow-Swieta-Niepodleglosci-11111941-i-1942.html>
2022-05-26, 00:04

Korespondencja dotycząca polskich obchodów Święta Niepodległości 11.11.1941 i 1942 r na obszarze działania Komendanta Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa Dystryktu Radomskiego - Oddział w Piotrkowie Trybunalskim. IPN GK 643_5_A

Der Kommandeur der Sicherheitspolizei und des Sicherheitsdienst im Distrikt Radom.
Aussendienststelle Petrikau / Komendant Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa Dystryktu Radomskiego. Oddział w Piotrkowie Trybunalskim

DOKUMENT NR 1

Handwritten numbers and markings at the top right of the document.

Der Kommandeur
der Sicherheitspolizei und
des SD f.d. Distrikt Radom

Radom, den 26. Oktober 1942

B. Nr. 70 714/42-1011

Geheim!

Administrative stamp with handwritten notes and signatures.

An alle
Auswärtigenstellen und
Kriminalkommissariate
ll. Verteiler
(Verschlussbeschriftung)

Betreff: Polnischer Nationalfeiertag am 11.11.1942.
Vorgang: Kreis Rundschreiben vom 6.11.1942

Unter Bezugnahme auf mein oben angeführtes Rundschreiben bitte ich, dieselben Sicherheitsvorkehrungen für den polnischen Nationalfeiertag am 11. November zu treffen und über den Verlauf des 11.11.1942 und etwaige besondere Vorkommnisse bis spätestens am 14.11.1942 hierher zu berichten. Wichtige Vorkommnisse sind unverzüglich, erforderlichenfalls formendlich voraus, zu melden.

ges. L i p h a r d t

Beglaubigt:
[Signature]
Kammlinggestellte.

- Verteiler:
Auswärtigenstelle Tschestochau	Kriminalkomm. Opotow
Kielce	Starnochowice
<u>Retriton</u>	Busko
Tarnobrzeg	Jedrzejow
Ostrowiec	Radomsko
	Konarko

Radom, dnia 25 października 1942

Komendant
Policji Bezpieczeństwa i SD
Dystryktu Radom
B. Nr. 10 374/42 g – II B –

Tajne!

[pieczęć:] [placówka zewnętrzna Piotrków
wpłynęło: 30.10.42 załączniki: ...
teczka: II b i [...] Nr.: 1200/40 g 317/41 g
referent: [nieczytelny]]

Do wszystkich placówek zewnętrznych
i komisariatów kryminalnych
według rozdzielni
(pismo tajne)

Dotyczy: polskiego święta narodowego w dn. 11. 11. 1942
Sprawa: moje pismo okólne z dnia 6.11.1941

Nawiązując do mojego wyżej wymienionego pisma okólnego proszę, by podjąć te same środki bezpieczeństwa na dzień polskiego święta narodowego w dniu 11 listopada, i o przebiegu 11.11.1942 r. oraz jakichkolwiek szczególnych spostrzeżeniach zameldować mi najpóźniej do dnia 14.11.1942 r. Ważne wydarzenia należy meldować natychmiast, w miarę możliwości telefonicznie.

Podpisano: Ughardt
[pieczęć okrągła z orłem hitlerowskim:] [Komendant policji bezpieczeństwa i SD w dystrykcie Radom]
Za zgodność: (-) [podpis nieczytelny]
pracownik kancelarii

Rozdzielnik:

Placówki zewnętrzne:	Częstochowa	Komisariaty kryminalne:	Opatów
	Kielce		Starachowice
	Piotrków [podkreślono czerwoną kreską]		Busko
	Tomaszów		Jędrzejów
	Ostrowiec		Radomsko
			Końskie

DOKUMENT NR 2

Der Kommandeur
Gendarmeriepost n. 88
im Distrikt Radom
Auswärtige Stelle Petrikau
Tel. Nr. 317/42 g

2

Petrikau, den 3. 11. 1942.

- 1.) Die Schutzpolizeiabteilung und Gendarmeriepost in Petrikau wurden schriftlich verständigt.
- 2.) V-W-Personen wurden entsprechend informiert.
- 3.) In Umlauf Allen Angehörigen der Dienststelle zur Kenntnis und Beachtung.
- 4.) Am 11. 11. 42 beim Sp. Winkel zur Berichterstattung nach Radom.
In Auftrage: *[Signature]*

5.) *Handwritten:* 11. 11. 42
5.) *Handwritten:* 11. 11. 42

Vermerk:

Am 12. 11. 1942 wurde fernmündlich nach Radom an Hauptstarführer P. u. h. s. s. e. h. l. a. n. s. e. i. g. e. gemeldet.

Handwritten: 15. 11. 1942
- Die Gendarmeriepost Petrikau am 15. 11. 1942 wurde durch den Hauptstarführer P. u. h. s. s. e. h. l. a. n. s. e. i. g. e. gemeldet.
- Die Gendarmeriepost Petrikau am 15. 11. 1942 wurde durch den Hauptstarführer P. u. h. s. s. e. h. l. a. n. s. e. i. g. e. gemeldet.
- Die Gendarmeriepost Petrikau am 15. 11. 1942 wurde durch den Hauptstarführer P. u. h. s. s. e. h. l. a. n. s. e. i. g. e. gemeldet.

11. 11. 42

Handwritten: 11. 11. 42
Gendarmeriepost
Petrikau

Handwritten: 11. 11. 42
Gendarmeriepost
Petrikau
Auswärtige Stelle
Radom

[pieczęć]
[Komendant policji bezpieczeństwa i SD
w dystrykcie Radom
Placówka zewnętrzna Piotrków
Ib. Nr 317/42 g]

Piotrków, dnia 3.11.1942

- 1/ placówka policji ochronnej i oddział żandarmerii w Piotrkowie zostały powiadomione pisemnie.
- 2/ osoby V-W [informatory i agenci] zostały poinformowane.
- 3/ **obiegłem**: wszyscy członkowie placówki do wiadomości i uwagi
- 4/ przedłożyć dn. 11.11.1942 Sd. Winklerowi w celu raportowania do Radomia
- 5/ **ZdA – IV A 3**

Za zgodność:
(-) [podpis nieczytelny]

Uwaga:
W dniu 12.11.1942 r. zameldowano telefonicznie do Radomia do SS-Hauptsturmführera **Fuchsa** o negatywnych wynikach.

Winkler
[podpis odręczny]
SS-Hauptsturmführer

DOKUMENT NR 3

Der Kommandeur
der Sicherheitspolizei und
des SD im Distrikt Radom
B.Nr. 1214/40 g - III B 2.

Radom, den 6. November 1941.

Aussendienststelle Pełhu.

Eingeh. am: 11.11.41
Abf. Nr. 317/41
Sachbearbeiter:

An alle
Aussendienststellen und
Ermittlungsstellen.

Betrifft: Polnischer Nationalfeiertag am 11.11.1941.

Vorgang: Mein Handschreiben vom 6.11.1940 B.Nr. 1214/40 g.

Seit einigen Wochen wird laufend vertraulich berichtet, daß seitens der polnischen Widerstandsbewegung am Nationalfeiertag, 11.11.1941, politische Demonstrationen durchgeführt werden sollen. Während bisher nähere Einzelheiten nicht bekannt geworden sind, wird nunmehr aus unbedingt verlässiger Quelle gemeldet, daß die Militärorganisation "PZP", über die ich bereits näheres mitgeteilt habe, in der Nacht zum 11.11.1941 im Gebiet Tarnobrzeg in allen Dörfern und Städten Transparente mit der Aufschrift "Polska Zwycięży" - Polen wird siegen - anbringen sowie Flugblätter verteilen bzw. öffentlich auslegen will. Angeblich soll diese Aktion im gesamten ehemals polnischen Gebiet durchgeführt werden.

Der Kommandeur der Ordnungspolizei im Distrikt Radom wurde hiervon ebenfalls in Kenntnis gesetzt mit der Bitte, die unterstellten Polizeieinheiten zu einem verstärkten Streifendienst im Benehmen mit der örtlichen Sicherheitspolizei zu veranlassen.

Ich gebe hiervon Kenntnis mit der Bitte, die V- und W-Personen entsprechend anzusetzen und mit der örtlichen Polizei und Gendarmerie die notwendige Verbindung aufzunehmen.

Über den Verlauf des 11.11.1941 und die besonderen Vorkommnisse bitte ich bis spätestens bis 14.12.1941, 10 Uhr, zu berichten. Wichtige Vorkommnisse sind unverzüglich, erforderlichenfalls fernmündlich voraus, zu melden.

ges. I i p h a r d t .

Radom, dnia 6 listopada 1941

Komendant policji bezpieczeństwa i SO
w dystrykcie Radom
B. Nr 1341/40 g – II B 3
(dekretacja odjęta) [V A 1] [H-H] [317/41 g] [1200/41]

Tajne!

[pieczęć – prezenta:] [Płacówka zewnętrzna Piotrków
wpłynęło: 8.11.41 załączniki: ...
znak akt: ... nr dołomnika: 317/41 g
referent: ...]

Do wszystkich
Płacówek zewnętrznych i
Komisariatów kryminalnych

Dotyczy: polskie święto narodowe w dniu 11.11.1941 r.
Sprawa: moje pismo okólne z 6.11.1940 r. B. Nr 1341/40 g.

Od kilku tygodni bieżąco poufnie donosi się, że ze strony polskiego ruchu oporu w dniu święta narodowego, 11.11.1941 r., winny zostać przeprowadzone polityczne demonstracje. Jak dotąd nie są znane bliższe szczegóły, jednak zamełdowano z bezwzględnie wiarogodnego źródła, że organizacja wojskowa „PZP”, o której już dokładnie powiadomiłem, w nocy na 11.11.1941 r. w okolicy Tomaszowa we wszystkich wsiach i miasteczkach umieści transparenty z napisem „Polska Zwycięży” – Polska zwycięży – jak również będzie rozprowadzać ulotki wrz. rozlepiac na widoku publicznym. Jakiś taka akcja ma zostać przeprowadzona na całości byłych polskich terytoriów.

Komendant policji porządkowej w dystrykcie Radom zostało o tym również powiadomiony z prośbą, by nakazał podległym formacjom policyjnym wzmocnioną służbę patrolową we współdziałaniu z miejscową policją bezpieczeństwa.

Podaję powyższe tym samym do wiadomości z prośbą, by odpowiednio nastawić informatorów i współpracowników, i utrzymywać niezbędny kontakt z miejscową policją i żandarmerią.

O przebiegu 11.11.1941 r. i szczególnych spostrzeżeniach proszę powiadomić najpóźniej do godz. 10:00 dnia 14.11.1941 r. Ważne wydarzenia należy meldować bezwzględnie, w miarę możliwości telefonicznie.

Podpisano: Liphardt

|

Schutzpolizei-Dienstabteilung
in Petrikau.

5
Petrikau, den 11.11.1941.

An
die Sicherheitspolizei-Aussendienststelle-

Petrikau

Nach weiteren Feststellungen sind an Häusern im Juden -
viertel 9 Aufschriften „ Polska Zwyciely " in Schablonenschrift mit
roter Farbe angebracht worden. Höhe der Buchstaben etwa 5 cm. Die
beiden Wörter standen untereinander. Sämtliche Aufschriften wurden
durch Überstreichen unleserlich gemacht.

Einen weiteren aufgefundenen Zettel staatsfeindlichen
Inhalte wird beigelegt.

1 - Anlage.

Dr. Müller

Rev. Obltn. d. Sch. P.

Aussendienststelle Petrikau.	
Ein. Nr. zsm.	11114/11.11.41
Akt. Nr.	
Sachbearbeiter	Chabal OK

Piotrków, dnia 11.11.1941

Policia Ochronna – Oddział
w Piotrkowie

Do
Placówki zewnętrznej Policji Bezpieczeństwa
Piotrków

Według dotychczas ustaleń zostało naniesionych na domach w dzielnicy żydowskiej 5 napisów „Poliska zwycięży” czerwoną farbą piórem szablonowym. Wysokość liter ok. 5 cm. Obie słowa napisano jedno pod drugim. Wszystkie napisy zostały unieczystnione przez przekreślenie.

Kolejna znaleziona ulotka treści wrogiej wobec państwa w załączeniu.

1 – załącznik.

( ) [podpis nieczytelny]

Nadporučnik Rejonowy Policji Ochronnej

[pieczęć:

Placówka zewnętrzna Piotrków

wpłynęło: 11.11.41 załączniki: 1

teczka: ... [..] numer: ...

referent: **Hobal**

( ) [nieczytelna parafa]

DOKUMENT NR 5

Schutzpolizei-Dienstabteilung
in Petrikau.

6
Petrikau, den 11.11.1941.

An
die Sicherheitspolizei - Aussendienststelle -

P e t r i k a u

In der Anlage übersende ich 3 Zettel staatsfeindlichen Inhalts. Die Zettel waren an den Straßenbenennungsschildern der Obstgasse, Mittelstraße, Wiesenstraße und Kirchenstraße angeklebt. An den Schildern befanden sich noch weitere Zettel gleichen Inhalts. Diese ließen sich jedoch nicht entfernen und wurden durch Abkratzen vernichtet. Die Feststellungen über die Plakatierungen erfolgten in den frühen Morgenstunden durch die entstandenen Streifen. Verdächtige Personen konnten nicht festgestellt werden.

3 Originale

Aussendienststelle Petrikau.
Empf. am 11.11.41. Adl. 3
Akt. I. D. Nr. 2276/41
Sachbearbeiter: Kabel

OK

Winkler
Rev. Oblt. d. Sch. P.

Piotrków, dnia 11.11.1942 r.

Placówka Policji Ochronnej
w Piotrkowie

Do placówki zewnętrznej policji bezpieczeństwa
Piotrków

W załączeniu przesyłam 3 ulotki o treści wrogiej państwu. Ulotki zostały naklejone na tabliczkach z nazwami ulic na Obstgasse, Mittelstrasse, Wiesenstrasse i Kirchenstrasse [nazwy ulic w Piotrkowie z okresu wojny]. Na tabliczkach znajdowały się również kolejne ulotki tej samej treści. Tych ostatnich nie dało się jednak odkleić, i zostały zniszczone przez zfrapanie. Oplakatowanie zostało stwierdzone we wczesnych godzinach rannych przez rozpatane patrole. Podejrzanych nie ustalono.

3 załączniki

[nieczytelny podpis]

Nadporučnik rejonowy policji ochronnej

[pieczęć – prezenca]

[Placówka zewnętrzna Piotrków

Wpłynęło: 11.11.41   załączniki: 3

Znak sprawy: ...   nr dziennika: 777/41

Referent: Habel]

[nieczytelna parafka]

DOKUMENT NR 6

Petrikau, den 12. November 1941.

3/2 /41 g - III B -

Geheim!

1.) zu schreiben:
An den
Kommandeur der Sicherheitspolizei
und des SD im Distrikt Radom - Abtl. III B 3 -
in R a d o m .

Betrifft: Polnischer Nationalfeiertag am 11.11.1941.

Vorgang: Verfg. B.Nr. 1340/40 g - III B 3 - vom 6.11.1941.

Anlagen: 4 Klebenettel.

Der polnische Nationalfeiertag am 11.11.1941 ist im hiesigen Dienstbesirk ruhig verlaufen. Es wurden lediglich die als Anlagen beigefügten Zettel in der Nacht zum 11.11. in Petrikau an verschiedenen Straßenecken angeklebt. Diese Zettel sind in den frühen Morgenstunden durch Sonderstreifen entdeckt und sofort entfernt worden. Insgesamt sind etwa 10 solcher Zettel angeklebt worden, die aber zum größten Teil bei der Entfernung vernichtet wurden.

Weiter wurden 5 Aufschriften "Polaka Zyciozy" in Schablouenschrift mit roter Farbe an verschiedenen Häusern in Petrikau in der gleichen Nacht angebracht, - Höhe der Buchstaben etwa 5 cm - die ebenfalls durch Sonderstreifen in den frühen Morgenstunden des 11.11. durch Überstreichen unleserlich gemacht wurden.

Aus dem Landkreis Petrikau sind bisher keine Vorkommnisse gemeldet worden.

In Auftrage:

2.) Z.d.A. *[Handwritten initials]*

Ha.

*Wronski Dnia 13.11.1941 Linn m 111 15
47 typograf Finkhi druzogaban
Ha 1/11*

Akte Der Kommandeur der Sicherheitspolizei und des SD Radom, Auswärtigenstelle Petrikau, vgn. APN GK 643/SA - spraważadania Dowódcy Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa w Piotrkowie odnośnie akcji policyjnych przeprowadzonych w związku z obchodami 11 listopada w l. 1941-1942 polskiego święta Niepodległości.

Dowódca
Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa
w Dystrykcie Radom
Oddział w Piotrkowie
Nr. Dz. 312/41 g - III B - 1¹

Piotrków, 12 listopad 1941 r.

1) skierować: **TAJNE!**
Do
Dowódcy Policji Bezpieczeństwa
i Służby Bezpieczeństwa w Dystrykcie Radom - Wydz. III B 3¹ -
w Radomiu

Dopytać: Polskie święta narodowe w dniu 11.11.1941 r.
Alta sprawa: Numer rozkazu¹ 1340/40 g - III B 3 - z dnia 6.11.1941 r.
Załączniki: 4 samoklejące ulotki²

Polskie święta narodowe w dniu 11.11.1941 r. przebiegło w tutejszym okręgu spokojnie. W nocy 11.11¹ w Piotrkowie na różnych rogach ulic poprzyklejano wyłączenie ulotki, które są załącznikami do akt. Te ulotki zostały wykryte przez patroli we wczesnych godzinach rannych i natychmiast usunięte. W sumie zostało przyklejonych około 10 takich ulotek, z których większość podczas usuwania została zniszczona.

Ponadto 5 napisów „Polaka Zyciozy” zostało tej samej nocy wykonanych przy użyciu szablonu czerwonej farby na różnych domach w Piotrkowie - wysokość liter ok. 5 cm - które również przez patroli we wczesnych godzinach porannych 11.11. zostały samalokowane tak, aby były niezczytelne. Z powiatu ziemskiego Piotrków nie odnotowano do tej pory żadnych zjaw.

2.) do akt W C z³

Z polecenia:

[nieczytelny podpis]

Ha.³

Uwaga: Dnia 13.11.1941 r. przekazano dalekopisem¹¹ do Wydz. III B 5 SS- szefowi sztabowemu Fuchowi¹²

Ha 13/11. 11

Źródło: APN, GK 643/SA k. 7 (sc. 0007)

flam. Zofia Furmanek, Archiwum IPW

¹ pieczęćka

---

² 217 - nr dokumentu wpisany odręcznie i 745 g - HB B - maszynowo
³ Gehevel (Tajne) - klasa tajności dokumentu
⁴ HB B - symbol wydziału Gestapo
⁵ Verfg. & Nr. - Verfügungsnummer
⁶ Klebenzettel - dołouienie kartki (Zettel)
⁷ 11. listopada
⁸ W.C.F. - wpisana odręcznie adwocacja o udzieleniu ww. dokumentu do akt sprawy (akt acta) w podanym wydziale
⁹ Ma - inicjały osoby sporządzającej pismo
¹⁰ notatka odręczna
¹¹ Jurem - Schmeidler
¹² SS-Sturmführer Paul Fuchs - szef rademskiego Gestapo (Geheime Staatspolizei - Tajna Policja Państwowa), psany „Lisem z Radomia”, sięgający w konspiracji spasożenie za pomocą kinfidentów, zdrójców i podwójnych agentów.
¹³ Nr 13/22. - inicjały osoby sporządzającej adwocację i data jej sporządzenia 13 listopada 1941 r.

Pliki do pobrania

[GK_643_5_pd_A dokument w_j_niemieckim \(pdf, 1.08 MB\)](#)

[GK_643_5_pdA tłumaczenie_na_język_polski.pdf \(pdf, 266.73 KB\)](#)